

Valsts vides dienests

Būvniecības atkritumu apsaimniekošanas vadlīnijas

Rīga, 2023

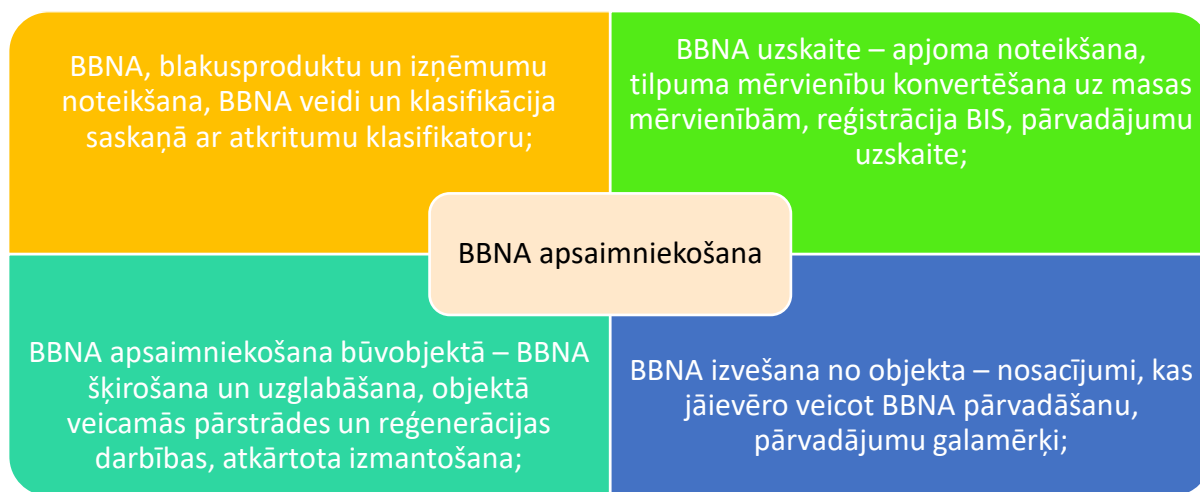
Saturs

1	Ievads	3
2	Iesaistīto pušu pienākumu un atbildības sadalījums	4
3	BBNA Klasifikācija	5
4	BBNA masas – tilpuma attiecība	10
5	Uzskaitē	11
6	BBNA apsaimniekošana	12
7	Normatīvo aktu prasību apkopojums	15

1 Ievads

Šīs vadlīnijas ir sagatavotas ar mērķi veidot vienotu izpratni un sniegt informāciju par būvniecībā un būvju nojaukšanā radīto atkritumu (turpmāk BBNA) apsaimniekošanas kārtību, veicamajām darbībām, pienākumu un atbildības sadalījumu. Vadlīnijas ir paredzētas būvniecības sektorā strādājošajiem, atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniedzējiem, būvniecības procesu un atkritumu apsaimniekošanas sektoru pārraugošajām un kontrolējošajām institūcijām. Atsevišķa sadaļa ir veltīta māsājniecībā radīto būvniecības atkritumu (turpmāk MBBNA) apsaimniekošanai. Vadlīnijas aplūko būvniecības atkritumu apriti no būvprojekta izstrādes brīža, kurā tiek atspoguļoti plānotie BBNA apjomi un to apsaimniekošana, līdz galīgajai BBNA pārstrādei, reģenerācijai vai apglabāšanai.

BBNA vadlīnijās aplūkotie jautājumu bloki

Vispārējie BBNA apsaimniekošanas principi

2 Iesaistīto pušu pienākumu un atbildības sadalījums

Projektētājs

- izstrādājot būvprojektu noska prognozējamo BBNA daudzumu
- ja attiecināms, ietver būvprojektā BBNA atkārtotu izmantošanu vai reģenerētu BBNA izmantošanu būvdarbos attiecīgajā būvobjektā

Būvvalde

- kontrolē no BBNA iegūtu materiālu izmantošanu būvdarbos un šo materiālu atbilstību būvizstrādājumu kvalitātes prasībām atbilstoši saistošo normatīvo aktu prasībām

Būvdarbu veicējs

- tieši atbild par BBNA apsaimniekošanas nodrošināšanu / apsaimniekošanas organizēšanu
- veic atkritumu dalītu vākšanu un uzglabāšanu objektā ievērojot normatīvo aktu prasības attiecībā uz dalīti uzkrājamo atkritumu veidiem un uzglabāšanas termiņu ierobežojumiem
- veic radīto BBNA uzskaiti objektā reģistrējot to BIS sistēmā un atbilstoši normatīvo aktu prasībām par ar atkritumu apsaimniekošanu saistītu darbību uzskaiti (ja būvniekam ir izsniegta atkritumu apsaimniekošanas vai piesārņojošas darbības atļauja
- lai veiktu BBNA apsaimniekošanas darbības, kas ietver sagatavošanu pārstrādei un / vai reģenerācijai, saņem atbilstošas kategorijas atkritumu apsaimniekošanas vai piesārņojošas darbības atļauju

Būvdarbu pasūtītājs

- sagatavojot darba uzdevumu projektētājiem ietver prasību novērtēt demontāžas darbu apjomus un pārstrādājamo būvmateriālu veidus, apjomus, pielietojumu

BBNA apsaimniekotājs

- pirms BBNA apsaimniekošanas uzsākšanas saņem atbilstošas kategorijas atkritumu apsaimniekošanas atļauju;
- apsaimnieko BBNA atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas sektora normatīvo aktu prasībām, t.sk. veic BBNA savākšanu, pārvadāšanu un pārstrādi
- nodrošina normatīvajos aktos noteikto BBNA pārstrādes mērķu sasniegšanu

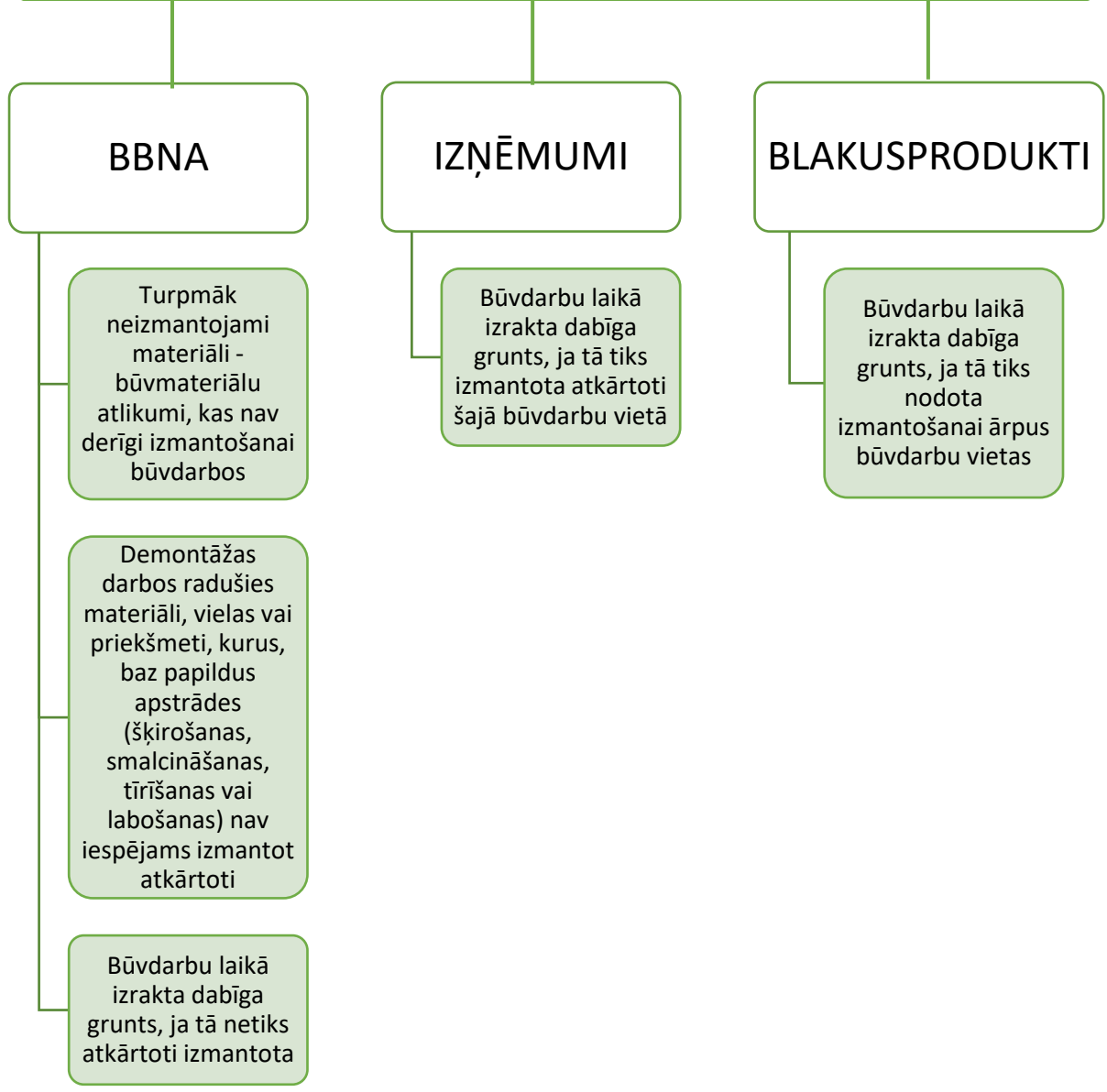
Valsts vides dienests

- izsniedz atkritumu apsaimniekošanas un piesārņojošu darbību veikšanas atļaujas
- kontrolē BBNA apsaimniekošanas atbilstību normatīvo aktu prasībām

3 BBNA Klasifikācija

BŪVDARBOS RADUŠIES PRIEKŠMETI VAI VIELAS

Atkritumu klasifikācija atbilstoši MKN 302 "Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus"

BBNA veidi ir ietverti klasifikatora 17. nodaļā "Būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi (tai skaitā no piesārņotām vietām izrakta augsne)", BBNA klasifikāciju un uzskaiti veic atbilstoši šajā klasifikatora nodaļā ietvertajām atkritumu klasēm

Būvdarbu vietā radītos izlietotā iepakojuma atkritumus (būvmateriālu iepakojums) klasificē atbilstoši klasifikatora 1501. grupā "Iepakojums (ieskaitot atsevišķi savāktos sadzīvē radīto izlietoto iepakojumu)" noteiktajam iepakojuma atkritumu iedalījumam

Nosakot atkritumu grupu, ir jāņem vērā kāds ir citu atkritumu piemaisījums

1701 Betons, ķieģeļi, flīzes, kārniņi, keramika - Atkritumu grupā ietver BBNA plūsmas, kas galvenokārt ir minerālas izcelsmes inerti materiāli. Šajā grupā ietver arī tādus būvizstrādājumus, kā dzelzsbetona elementi, grodi un caurtekas, ceļu apmales, betona flīzes u.c. Kategorijā neietver izraktu grunti, asfaltu saturošus ceļu būves atkritumus

- 170101 Betons
- 170102 Ķieģeļi
- 170103 Flīzes, kārniņi un keramika
- 170106 **Betona, ķieģeļu, flīžu, dakstiņu, keramikas maisījumi vai atsevišķas frakcijas, kuras satur bīstamas vielas**
- 170107 Betona, ķieģeļu, flīžu, dakstiņu, keramikas maisījumi, kuri neatbilst 170106 klasei

1702 Koks, stikls, plastmasa - atkritumu grupā ietver visu veidu atsevišķi sašķirotus koka, stikla un plastmasas BBNA, t.sk. gan tādus atkritumus, kas ir radušies nojaukšanas procesā, gan būvmateriālu atgriezumus

- 170201 Koks
- 170202 Stikls
- 170203 Plastmasa
- 170204 Koks, stikls vai plastmasa, kas sastāv no bīstamām vielām vai ir ar tām piesārņota

1703 Asfalts, darva un darvas produkti - atkritumu grupa paredzēta ceļu būves atkritumu, kas satur asfaltu klasifikācijai, klasē 170302 ietver visus BBNA, kas nesatur ogļu darvu, bet kuru sastāvā ir asfalts, t.sk. asfaltbetona atfrēzes, gan arī demontēto ceļa nesošā slāņa grunti (šķembas, smilts, grants), ja tajā ir asfalta piejaukumi

- 170301 Asfaltu saturoši maisījumi, kuri satur ogļu darvu
- 170302 Asfaltu saturoši maisījumi, kuri neatbilst 170301 klasei
- 170303 Ogļu darva un darvaini produkti

1704 Metāli (arī sakausējumi) - atkritumu grupā iekļaujami visi būvdarbos radītie un atšķirotie metālu atkritumi

- 170401 Varš, bronza, misiņš
- 170402 Alumīnijs
- 170403 Svins
- 170404 Cinks
- 170405 Čuguns un tērauds
- 170406 Alva
- 170407 Jaukti metāli
- 170409 Metālu atkritumi, kuri ir piesārņoti ar bīstamām vielām
- 170410 Kabeļi, kuri satur naftas produktus, ogļu darvu un citas bīstamas vielas
- 170411 Kabeļi, kuri neatbilst 170410 klasei

1705 Augsne (ieskaitot augsni no piesārņotām vietām), akmeņi un gultnes padziļināšanas dūņas - grupā klasificē būvdarbos izraktos dabīgos inertos materiālus, ja tie netiks atkārtoti izmantoti būvdarbu vietā

- 170503 Bīstamas vielas saturoša augsne un akmeņi
- 170504 Augsne un akmeņi, kas neatbilst 170503 klasei
- 170505 Bīstamas vielas saturošas gultnes padziļināšanas dūņas
- 170506 Gultnes padziļināšanas dūņas, kuras neatbilst 170505 klasei
- 170507 Balasta smiltis, kuras satur bīstamas vielas
- 170508 Balasta smiltis, kuras neatbilst 170507 klasei

1706 Izolācijas materiāli un azbestu saturoši būvmateriāli - grupā klasificē visus izolācijas materiālus gan nojaukšanas darbos radītos, gan būvmateriālu atgriezumus, t.sk. minerālvates, putu polistirolu, u.c. Klasē 170605 klasificē visus azbestu saturošos būvmateriālus.

- 170601 Azbestu saturoši izolācijas materiāli
- 170603 Citi izolācijas materiāli, kas sastāv no bīstamām vielām vai tās satur
- 170604 Izolācijas materiāli, kuri neatbilst 170601 un 170603 klasei
- 170605 Azbestu saturoši būvmateriāli

1708 Būvmateriāli uz ģipša bāzes - grupā ietver ģipsi saturošus būvmateriālus, galvenokārt sausos apmetumus, ģipskartona loksnes. Ģipsi saturošus atkritumus nepieciešams nodalīt no apglabājamo atkritumu plūsmas, jo šādus atkritumus ir aizliegts apglabāt sadzīves atkritumu poligonos

- 170801 Būvmateriāli uz ģipša bāzes, kuri ir piesārņoti ar bīstamām vielām
- 170802 Būvmateriāli uz ģipša bāzes, kuri neatbilst 170801 klasei

1709 Citi būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi - grupā ietver atkritumus, kurus nav iespējams klasificēt nevienā no iepriekšējām atkritumu grupām - pamatā ar kodu 170904 ir klasificējami dažādu būvniecības atkritumu sajaukumi

- 170901 Būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi, kuri satur dzīvsudrabu
- 170902 Būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi, kuri satur PHB vai PHT (piemēram, PHB vai PHT saturošas tepes, grīdas materiāli, iekārtas un transformatori)
- 170903 Citi būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi (arī jaukti atkritumi), kuri satur bīstamas vielas
- 170904 Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei

1501 Iepakojums (ieskaitot atsevišķi savāktu sadzīvē radīto izlietoto iepakojumu) - grupā ietver būvmateriālu iepakojuma atkritumus, kas netiks nodoti atkārtotai izmantošanai. Tādu iepakojumu, kas ir piesārņots ar bīstamām vielām (krāsu bundžas, cits būvķīmijas iepakojums) uzskaita un uzkrāj atsevišķi.

- 150101 Papīra un kartona iepakojums
- 150102 Plastmasas iepakojums
- 150103 Koka iepakojums
- 150104 Metāla iepakojums
- 150105 Kompozītmateriālu iepakojums
- 150106 Jauktais iepakojums
- 150107 Stikla iepakojums
- 150109 Auduma iepakojums
- 150110 Iepakojums, kurš satur bīstamu vielu atlikumus vai ir ar tām piesārņots
- 150111 Metāla iepakojums, kurš satur bīstamu, cietu, porainu javu (piemēram, azbestu), arī tukši vakuuma konteineri

4 BBNA masas – tilpuma attiecība

Dažādu BBNA veidu un atsevišķu materiālu plūsmu tilpumsvars saskaņā ar “Rokasgrāmata faktoru pielietošanai sadzīves atkritumu uzskaitē, pārejot no tilpuma uz svara vienībām” norādījumiem.

https://www.meteo.lv/fs/CKFinderJava/userfiles/files/Vide/Atkritumi/statistika/Rokasgramata_atkr_faktori.pdf

Nr.p.k.	BBNA veids	Tilpumsvars t/m³
1	Jaukti celtniecības atkritumi	0,6
2	Asfaltu saturoši	2,0
3	Augsni (zemi) saturoši	1,3
4	Betonu saturoši	1,3
5	Piesārņotas augsnes	2,0
6	Koku saturoši	0,2
7	Logu stiklu lauskas saturoši	2,0
8	Alumīniju saturoši	0,7
9	Azbestu saturoši	0,6
10	Polistirolu saturoši	0,3
11	Zāģu skaidas	0,3
12	PVH saturošas smagās plastmasas	0,4
13	Stikls	0,6
14	Dzelzs un tērauda lūžņi	0,7
15	Polistirols (EPS)	0,02
16	Metāla iepakojums	0,3
17	Kartons	0,1
18	Plastmasas iepakojums	0,2
19	Aerosolu iepakojums	0,1
20	Alumīnija iepakojums (folija)	0,2
21	Koka iepakojums	0,1
22	Koka paletes	0,17

5 Uzskaitē

Būvniecības atkritumu radītājs vai apsaimniekotājs nodrošina būvniecības atkritumu rakstveida uzskaiti žurnālā atbilstoši 2021. gada 18. februāra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 113 "Atkritumu un to pārvadājumu uzskaites kārtība" 2. pielikumam un pārvadājumus reģistrē Atkritumu pārvadājumu valsts informācijas sistēmā (APUS).

Būvniecības atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas darbību veicējs (turpmāk – iekārtu operators);

Iekārtu operators katru dienu aizpilda būvniecības atkritumu uzskaites žurnālu par saņemtajiem atkritumiem. Un par vienu atkritumu pārvadājumu uzsāk aizpildīt vienu APUS pavadzīmi.

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr.113 APUS pavadzīmi uzsāk pildīt iekārtu operators šādos gadījumos:

- ja būvniecības atkritumu valdītājs, kurš ir saņēmis atļauju, nogādā uz iekārtām būvniecības atkritumus no būvniecības darba vietas, kurai ir būvniecības informācijas sistēmā reģistrēta būvniecības lieta. **Šis noteikumu punkts stājas spēkā 2022.gada 1.janvārī;**
- Ja atkritumu sākotnējais radītājs – juridiska persona, kura nav atkritumu apsaimniekošanas komersants, – nogādā tās radītos atkritumus uz atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām, pavadzīmi sistēmā uzsāk pildīt un aizpilda iekārtu operators 3 darbdienu laikā pēc atkritumu pārvadājuma saņemšanas;
- Iekārtu operators par tādu fizisko personu piegādātajiem atkritumu veidiem un daudzumiem, kuras nav atkritumu apsaimniekošanas komersanti, aizpilda vienu pavadzīmi mēnesī 3 darbdienu laikā pēc attiecīgā mēneša beigām, kā nosūtītāju un pārvadātāju sistēmā norādot ierakstu "Latvijas iedzīvotāji».

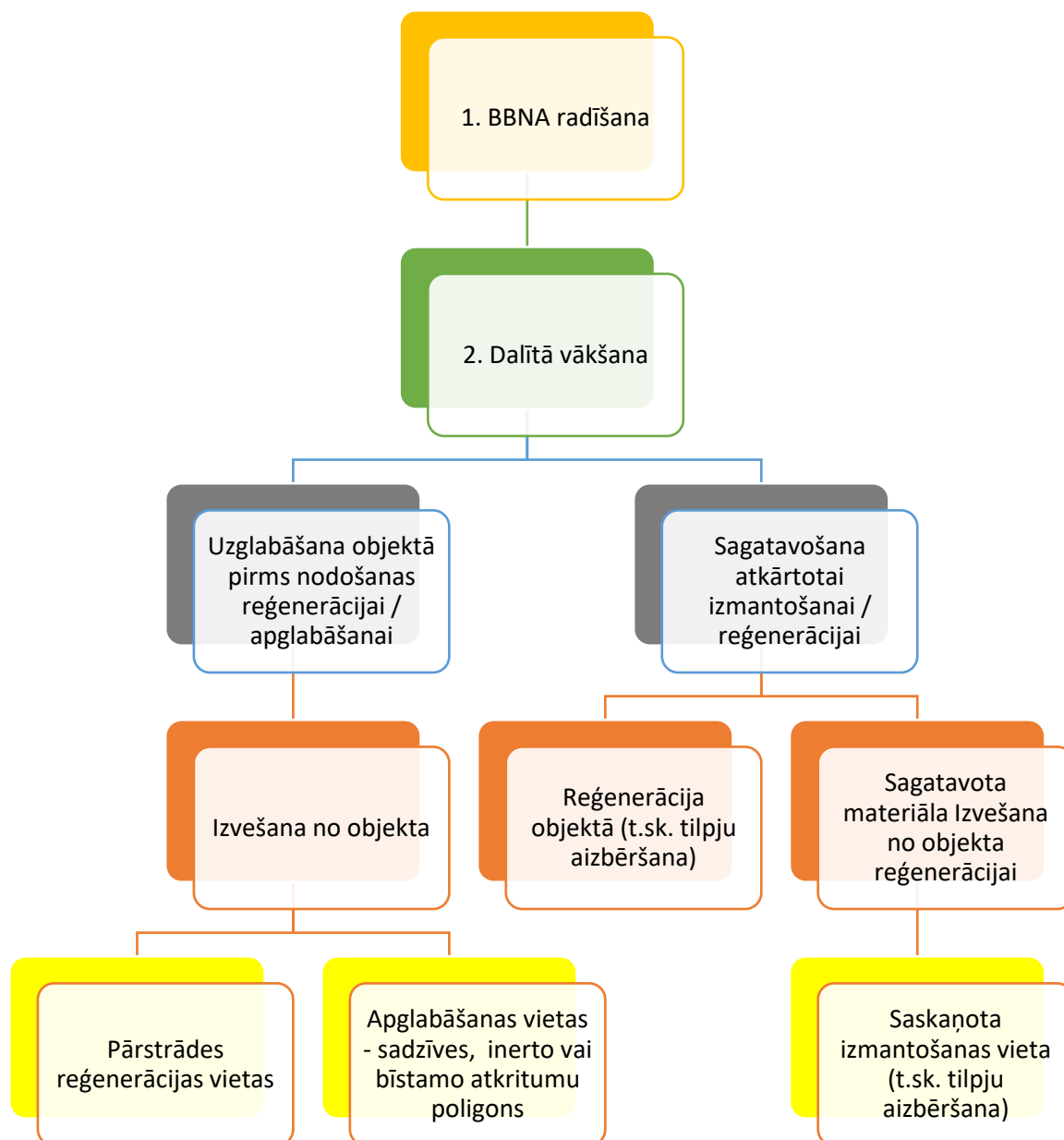
Tāpat arī būvniecības atkritumu šķirošanas un pārstrādes laukumos, būvniecības atkritumu apsaimniekotāji, kuri saražo otrreizējās izejvielas, ar saražotajām un realizētajām otrreizējām izejvielām veiktās darbības papīra formā vai elektroniski reģistrē otrreizējo izejvielu uzglabāšanas un realizācijas uzskaites žurnālā atbilstoši 2018. gada 28. augusta Ministru kabineta noteikumu Nr. 548 "Otrreizējo izejvielu uzskaites kārtība" pielikumam. Ierakstus žurnālā veic par visām apsaimniekotāja saražotajām un realizētajām otrreizējām izejvielām:

- novietojot saražotās otrreizējās izejvielas uzglabāšanai pirms to realizācijas;
- realizējot otrreizējās izejvielas.

Apsaimniekotājs elektroniski sagatavoto žurnālu ar visiem iepriekšējā ceturksnī veiktajiem ierakstiem, par katru iepriekšējo ceturksni līdz kārtējā gada 20. janvārim, 20. aprīlim, 20. jūlijam un 20. oktobrim nosūta uz Valsts vides dienesta oficiālo elektroniskā pasta adresi.

Visos citos gadījumos APUS pavadzīmi uzsāk pildīt un aizpilda būvniecības atkritumu valdītājs, kurš ir saņēmis pārvadājuma atļauju.

6 BBNA apsaimniekošana

BBNA radīšana:

- Veicot būvdarbus un būvju nojaukšanu, darbu izpildītājs pēc iespējas minimizē radīto BBNA daudzumu, būvmateriālu izlietojumu plānojot tā, lai samazinātu turpmāk neizmantojamu atgriezumam daudzumu, veicot nojaukšanas darbus pēc iespējas darbus veic tā, lai tiktu palielināts atkārtoti izmantojamo materiālu apjoms;
- Plāno būvmateriālu pielietojumu tā, lai nerastos būvmateriālu pārpalikumi, kas nav derīgi turpmākai izmantošanai;

- Nojaukšanas darbus veic tā, lai palielinātu tādu materiālu daudzumu ko 1)bez papildus apstrādes iespējams izmantot atkārtoti, 2)iespējams sagatavot atkārtotai izmantošanai
- Atkārtotai izmantošanai nederīgus materiālus šķiro pa materiālu veidiem, lai būt iespējams šos materiālus nodot pārstrādei
- Nepieļauj bīstamo BBNA sajaukšanu ar pārstrādei vai reģenerācijai derīgām atkritumu plūsmām

Dalītā vākšana:

- Būvdarbu vai nojaukšanas darbu veicējs nodrošina vismaz sekojošu BBNA plūsmu dalītu uzkrāšanu: 1)koksne, 2)minerālus saturošas frakcijas (betons, ķieģeļi, flīzes un keramika, akmeņi), 3)metāli, 4)stikls, 5)plastmasa, 6)apmetums
- Atsevišķi uzkrājams jebkurš bīstamo BBNA veids, t.sk. būvmateriālu iepakojums, kas piesārņots ar bīstamām vielām

BBNA uzglabāšana:

- Būvdarbos radītos BBNA atļauts uzglabāt tikai objekta teritorijā, nav pieļaujama BBNA izvietošana uzglabāšanas nolūkā uz blakus zemes gabaliem, ārpus būvobjekta teritorijas. Ceļu būves gadījumā, saņemot nepieciešamos saskaņojumus, atbērtnes pieļaujams veidot uz blakus esošiem zemes gabaliem
- BBNA uzglabāšanas laiks objektā pirms izvešanas reģenerācija vai apglabāšanai nedrīkst pārsniegt trīs mēnešus, atkritumus uzglabā tādus daudzumos, kas nerada kaitējumu videi vai draudus cilvēku veselībai
- Ja būvniecības atkritumus objektā uzglabā ilgāk par trīs mēnešiem, atkritumu uzglabātājam ir jāsaņem atbilstoša atkritumu uzglabāšanas atļauja
- Ja būvobjekta teritorijā BBNA uzglabāšanas iespējas ir ierobežotas, BBNA izvešana no objekta organizējama regulāri, lai neveidotos BBNA uzkrājumi

Sagatavošana atkārtotai izmantošanai / reģenerācijai:

- Sagatavošana atkārtotai izmantošanai ir atkritumu reģenerācijas darbība, kurā par atkritumiem kļuvušu produktu vai tā sastāvdaļas pārbauda, tīra vai labo, lai varētu atkārtoti lietot bez turpmākas priekšapstrādes
- Sagatavošana reģenerācijai ir atkritumu pirmapstrādes darbība (tajā skaitā demontāžu, šķirošanu, saspiešanu, presēšanu, granulēšanu, žāvēšanu, smalcināšanu, kondicionēšanu, atkārtotu iesaiņošanu, atdalīšanu vai sajaukšanu), pirms iegūtā materiāla nodošanas galīgajai reģenerācijas / pārstrādes darbībai
- Lai veiktu sagatavošanas atkārtotai izmantošanai, sagatavošanas reģenerācijai darbības, darbības veicējs saņem atbilstošu atkritumu apsaimniekošanas atļauju vai atļauju attiecīgas kategorijas piesārņojošu darbību veikšanai

Reģenerācija / atkārtota izmantošana objektā

- Atkārtoti izmantot un vai reģenerēt objektā drīkst tikai tādus materiālus, kam ir veikta pienācīga sagatavošana atkārtotai izmantošanai, reģenerācijai, materiālu izmantošana neradīs draudus videi un cilvēku veselībai, materiāli atbilst regulējumam, kas reglamentē būvizstrādājumu kvalitātes prasības;
- Iegūto materiālu atkārtoti izmantošana vai reģenerācija objektā ir pieļaujama tikai gadījumos, kad šāda izmantošana ir paredzēt būvprojektā

- Sagatavoto inerto materiālu izmantošana objektā izrakto tilpju aizbēršanai vai citām vajadzībām ir pieļaujama tikai tādā apmērā, kāds būtu izmantotā materiāla, kas tiek aizstāts, apjoms;
- Lai materiālu izmantotu objektā izrakto tilpju aizpildīšanai, izmantotiem atkritumiem ir jāatbilst normatīvajiem aktiem par augsnes un grunts kvalitātes normatīviem.

Reģenerācijai sagatavotu materiālu izvešana no objekta:

- Materiālu, kas ir sagatavots, lai to varētu izmantot tilpju aizbēršanai drīkst izvest izmantošanai tikai uz būvniecības objektu, kur tas tiks izmantots būvdarbos un šī izmantošana ir paredzēta attiecīgajā būvprojektā, t.i. uz saskaņotu izmantošanas vietu;
- Ja sagatavotajam materiālam nav iespējama izvešana uz saskaņotu izmantošanas vietu, materiāls ir izvedams uz būvniecības atkritumu laukumu, kam izsniegta atļauja attiecīga atkritumu veida pieņemšanai;
- Materiālu, kas objektā ir sagatavots kvalitātē, kas atbilst atkritumu beigu statusa iegūšanas kritērijiem, drīkst izvest no objekta bez ierobežojumiem
- Izvedot no objekta izraktu dabīgo grunti, kas netiks izmantota objektā, jāievēro normatīvo aktu prasības attiecībā uz dabas resursu ieguvī un izmantošanu un veic dabas resursu nodokļa nomaksu.

Neapstrādātu BBNA izvešana no objekta;

- Tādu BBNA, kas objektā nav sagatavoti atkārtotai izmantošanai reģenerācijai vai pārstrādei, izvešana ir atļauta tikai uz atkritumu sagatavošanas reģenerācijai iekārtām vai apglabāšanai atkritumu poligonā

7 Normatīvo aktu prasību apkopojums

Normatīvais akts	Regulējums	Piezīmes
“I” Atkritumu klasifikācija		
AAL¹ P1. P4³.	BŪVNICĪBAS ATKRITUMI — atkritumi, kas rodas būvdarbos un būvju nojaukšanas procesā.	Skatīt kopā ar definīciju “Atkritumi” - AAL P1. P1. ATKRITUMI — jebkurš priekšmets vai viela, no kuras tās valdītājs atbrīvojas, ir nolēmis vai spiests atbrīvoties. AAL P1. P4. ražošanas atkritumi — atkritumi, kas radušies ražošanas procesā vai būvniecībā;
AAL P8. P1.	MĀJSAIMNIECĪBĀS RADĪTIE BŪVNICĪBAS ATKRITUMI - <i>Pašvaldība savā administratīvajā teritorijā organizē to būvdarbu veikšanas procesā radušies ražošanas atkritumi, uz kuriem neattiecas normatīvie akti par būvniecībā radušos atkritumu un to pārvaldījumu uzskaites kārtību (turpmāk — mājsaimniecībās radītie būvniecības atkritumi).</i>	Termiņš atsevišķi nav definēts, izņemot AAL 8. panta 1. punktu, kur definēta pašvaldību atbildība atkritumu apsaimniekošanas jomā. MKN 199 P. 2.1.² “Šie noteikumi nav attiecināmi uz: būvniecības atkritumu radītājiem – fiziskajām personām, kuras nav komersanti”. MKN 113³ šāda norma vairs nav minēta.
AAL P3. P6.	IZŅĒMUMI - Šis likums neattiecas uz nepiesārņotu augsni un citiem minerālresursiem, kuri izrakti būvniecības rezultātā un kurus to dabiskajā stāvoklī izmantos būvniecības procesā tajā pašā vietā, kur tie izrakti.	
MKN 302⁴ P.5.	IZŅĒMUMI - BLAKUSPRODUKTI: - Ja ražošanas procesā iekārtās rodas viela vai priekšmets, kura ražošana nav šā procesa galvenais mērķis, iekārtu operators klasificē attiecīgo vielu vai priekšmetu nevis kā atkritumus, bet kā blakusproduktu tikai tad, ja tas <u>vienlaikus atbilst šādiem kritērijiem:</u> 5.1. vielu vai priekšmetu turpmāk noteikti lietot;	Kā blakusproduktu var klasificēt AAL P3. P6. minēto grunti, ja tā tiek izvesta izmantošanai citā būvobjektā un grunts izmantošana ir paredzēta attiecīgajā būvprojektā. Šajā gadījumā personai, lai veiktu grunts izvešanu un izmantošanu

¹ Atkritumu apsaimniekošanas likums

² Ministru kabineta noteikumi Nr.199 Rīgā 2014.gada 15.aprīlī (prot. Nr.23 13.§) Būvniecībā radušos atkritumu un to pārvaldījumu uzskaites kārtība

³ Ministru kabineta noteikumi Nr. 113 Rīgā 2021. gada 18. februārī (prot. Nr. 18 21. §) Atkritumu un to pārvaldījumu uzskaites kārtība

⁴ Ministru kabineta noteikumi Nr.302 Rīgā 2011.gada 19.aprīlī (prot. Nr.26 22.§) Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus

Normatīvais akts	Regulējums	Piezīmes
	5.2. vielu vai priekšmetu izmanto uzreiz, bez turpmākas apstrādes, ja vien tāda nav paredzēta ražošanas procesā; 5.3. viela vai priekšmets ir radies kā ražošanas procesa neatņemama daļa; 5.4. vielas vai priekšmeta izmantošana atbilst prasībām, kas normatīvajos aktos noteiktas attiecīgajai vielai vai priekšmetam, kā arī vides un veselības aizsardzības prasībām attiecīgās vielas vai priekšmeta izmantošanai, un attiecīgās vielas vai priekšmeta izmantošana neradīs negatīvu ietekmi uz vidi un cilvēku veselību.	ir jārikojas ievērojot normatīvo aktu prasības par dabas resursu ieguvu, t.i. jāsaņem atbilstoša atļauja ⁵ , kā arī jāveic dabas resursu nodokļa nomaksa. ⁶⁷
<p>SECINĀJUMI "I" – vadoties no NA noteiktajām atkritumu definīcijām un vērtējot tās kontekstā ar atkritumu apsaimniekošanas darbības skaidrojošo terminoloģiju, jebkurš priekšmets vai viela, kas rodas būvdarbos, būvju nojaukšanas vai demontāžas procesos un bez papildu apstrādes nav izmantojams atkārtoti, ir klasificējams kā BBNA, t.sk. arī inertie minerāl materiāli, jo, lai tos varētu turpmāk izmantot, ir nepieciešams veikt šķirošanu, smalcināšanu, sijāšanu u.c. darbības, kas klasificējās kā sagatavošana reģenerācijai.</p> <p><i>Formāli, zem atkritumu apsaimniekošanas darbībām neklasificējās atkārtota izmantošana: "jebkura darbība, kuras rezultātā produktus vai to sastāvdaļas, kas nav atkritumi, izmanto vēlreiz tādām pašām nolūkam, kādam tie bija paredzēti", lai izslēgtu šī jēdziena kļūdainu interpretāciju, kad zem darbības "Atkārtota izmantošana" tiek klasificēta "Sagatavošana atkārtotai izmantošanai" (piemēram, inertu materiālu drupināšana, kas ir atkritumu apsaimniekošanas sfēras darbība)" tiek piedāvāts pielietot kritēriju, ka, lai viela vai materiāls kvalificētos atkārtotai izmantošanai, tam ir jābūt identiskam analogam dabā vai tirgū pieejamam materiālam vai vielai. Attiecībā uz atkritumu statusa iestāšanās nosacījumiem AAL P3. P6. ir noteikts izņēmums, bet arī šajā gadījumā jāņem vērā, ka izņēmums ir attiecināms tikai tiktāl, cik minētā grunts tiek izmantota uz vietas objektā. Ja minēto grunti objektā izmantot nevar (nav nepieciešams) iestājas AAL P1. P1. gadījums – ir radusies "viela, no kuras tās valdītājs atbrīvojas, ir nolēmis vai spiests atbrīvoties", kas liek klasificēt šo grunti kā atkritumus – vai arī, ja ir iespējams izpildīt MKN 302 P5 minētos kritērijus, to var klasificēt kā blakusproduktu, ar atbilstošām apsaimniekošanas iespējām.</i></p> <p><i>Pašreizējā regulējuma ietvaros neprecīza ir termina "mājsaimniecībā radītie būvniecības atkritumi" definīcija, jo, pirmkārt, tā neļauj precīzi nošķirt sadzīves atkritumus no mājsaimniecībā radītiem būvniecības atkritumiem, otrkārt, šis atkritumu plūsmas apsaimniekošana no apsaimniekošanas darbību veicēja viedokļa ir regulēta atšķirīgi.</i></p>		
"II" BBNA⁸ apsaimniekošanas darbības atkritumu reģenerācijas nolūkā		

⁵ Ministru kabineta noteikumi Nr.696 (Rīgā 2011.gada 6.septembrī (prot. Nr.51 26.§)) Zemes dzīļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas kārtība, kā arī publiskas personas zemes iznomāšanas kārtība zemes dzīļu izmantošanai

⁶ Dabas resursu nodokļa likums. Latvijas Vēstnesis, 209, 29.12.2005.; Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2, 26.01.2006.

⁷ Ministru kabineta noteikumi Nr.404 Rīgā 2007.gada 19.jūnijā (prot. Nr.36 35.§) Kārtība, kādā aprēķina un maksā dabas resursu nodokli, izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju un audītē apsaimniekošanas sistēmas

⁸ Saīsinājums - Būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi (netiek izmantots BA, jo šo saīsinājumu tradicionāli izmanto bīstamo atkritumu apzīmēšanai)

Normatīvais akts	Regulējums	Piezīmes
MKN 712 P6⁹	BBNA reģenerācijas mērķi - Šo noteikumu 1. pielikumā minētos būvniecības atkritumus, kuri nav bīstami atbilstoši normatīvajiem aktiem par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kas padara atkritumus bīstamus, katru gadu sagatavo atkārtotai izmantošanai vai pārstrādā, vai arī veic minētajos atkritumos esošo materiālu reģenerāciju (tai skaitā izmanto izrakto tilpju aizpildīšanai) ne mazāk kā 70 % apmērā (pēc svara) no kopējā kalendāra gadā radītā būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumu daudzuma.	Skatīt kopā ar MKN 712 P8 . Šo noteikumu izpratnē materiālu reģenerācija ir jebkura atkritumu reģenerācijas darbība, tai skaitā atkritumu sagatavošana atkārtotai izmantošanai, pārstrāde un izmantošana izrakto tilpju aizpildīšanai. Par materiālu reģenerāciju neuzskata enerģijas reģenerāciju un atkritumu pārstrādi materiālos, kurus izmanto kā kurināmo vai citiem enerģijas reģenerācijas veidiem.
MKN 712 P7	Šo noteikumu izpratnē izrakto tilpju aizpildīšana ir jebkāda reģenerācijas darbība, lai piemērotus atkritumus, kas nav bīstami, izmantotu izrakto teritoriju atjaunošanai vai inženiertehniskām vajadzībām ainavu veidošanā vai būvniecībā (izrakto tilpju aizpildīšanā). Personas, kuras izmanto atkritumus izrakto tilpju aizpildīšanai, nodrošina, ka: 7.1. ar atkritumiem, kurus izmanto izrakto tilpju aizpildīšanai, aizstāj materiālus, kuri nav atkritumi; 7.2. izrakto tilpju aizpildīšanai izmantotie atkritumi ir piemēroti iepriekš minētajiem nolūkiem; 7.3. izmantoto atkritumu daudzums ir ierobežots līdz tilpju aizpildīšanai absolūti nepieciešamajam daudzumam; 7.4. izrakto tilpju aizpildīšanai izmantotie atkritumi atbilst normatīvajiem aktiem par augsnes un grunts kvalitātes normatīviem.	Skatīt kopā ar MKN 804 Noteikumi par augsnes un grunts kvalitātes normatīviem ¹⁰ , kur noteiktas prasības grunts kvalitātei un testēšanas kārtība.
AAL P20. P7¹.	DALĪTĀ VĀKŠANA - Šā panta septītajā daļā minētais būvdarbu veicējs un būvniecības atkritumu apsaimniekotājs, ar kuru būvdarbu veicējs ir noslēdzis līgumu par būvdarbos vai būvju nojaukšanas procesā radušos atkritumu apsaimniekošanu, nodrošina: 1) bīstamo vielu atdalīšanu no būvniecības atkritumiem un to apsaimniekošanu videi un cilvēku dzīvībai un veselībai drošā veidā; 2) atkārtoti izmantojamu un pārstrādājamu materiālu atdalīšanu no būvniecības atkritumiem, lai atvieglotu	Skatīt kopā ar AAL P20. P7 . Būvdarbu veicēji, kuru saimnieciskās darbības rezultātā rodas būvniecības atkritumi, kas nav bīstami, un atkritumu apsaimniekotāji, kuri sagatavo būvniecības atkritumus atkārtotai izmantošanai, veic to pārstrādi vai materiālu reģenerāciju, tai skaitā izmanto izrakto tilpju aizpildīšanai,

⁹ Ministru kabineta noteikumi Nr. 712 (Rīgā 2021. gada 26. oktobrī (prot. Nr. 72 23. §)) Atkritumu dalītas savākšanas, sagatavošanas atkārtotai izmantošanai, pārstrādes un materiālu reģenerācijas noteikumi

¹⁰ Ministru kabineta noteikumi Nr.804 (Rīgā 2005.gada 25.oktobrī (prot. Nr.61 25.§)) Noteikumi par augsnes un grunts kvalitātes normatīviem

Normatīvais akts	Regulējums	Piezīmes
	būvniecības atkritumu atkārtotu izmantošanu un augstas kvalitātes pārstrādi; 3) būvdarbos un būvju nojaukšanas procesā radušos atkritumu šķirošanas sistēmu vismaz koksnei, minerālus saturošām frakcijām (betons, ķieģeļi, flīzes un keramika, akmeņi), metālam, stiklam, plastmasai un apmetumam.	Ministru kabineta noteiktajā apjomā un termiņā nodrošina Ministru kabineta noteikumos noteikto būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi vai materiālu reģenerāciju, tai skaitā izmantošanu izrakto tilpju aizpildīšanai.
AAL P1. P12.	UZGLABĀŠANA <3 MĒN.- atkritumu uzglabāšana — atkritumu glabāšana tam speciāli piemērotās un aprīkotās vietās to turpmākai reģenerācijai vai apglabāšanai [izņemot īslaicīgu uzglabāšanu (mazāk par trim mēnešiem) to rašanās, šķirošanas un savākšanas vietās daudzumos, kas nerada kaitējumu videi vai draudus cilvēku veselībai]	
AAL P12. P4.	UZGLABĀŠANA ≥3 MĒN. - Juridiskās personas, kuras bīstamos atkritumus vai ražošanas atkritumus uzglabā ilgāk par trim mēnešiem, saņem šā panta pirmajā daļā noteikto atļauju atkritumu uzglabāšanai uz laiku, kas nav ilgāks kā viens gads pirms atkritumu apglabāšanas atkritumu poligonā, vai uz laiku, kas nav ilgāks par trim gadiem pirms atkritumu reģenerācijas.	
AAL P1. P13.	ATKRITUMU REĢENERĀCIJA — jebkura darbība, kuras galvenais rezultāts ir atkritumu lietderīga izmantošana ražošanas procesos vai tautsaimniecībā, aizstājot ar tiem citus materiālus, kuri būtu izmantoti attiecīgajai darbībai, vai atkritumu sagatavošana šādai izmantošanai;	Skatīt kopā ar MKN 319¹¹ P6. REĢENERĀCIJA - Ja attiecīgo atkritumu reģenerācijas darbību apzīmēšanai nav cita piemērotāka atkritumu reģenerācijas koda, ar kodu R12 un apakškodiem R12A, R12B, R12C un R12D apzīmē darbības, ko veic pirms atkritumu reģenerācijas, tajā skaitā atkritumu pirmapstrādes darbības (tajā skaitā demontāžu, šķirošanu, saspiešanu, presēšanu, granulēšanu, žāvēšanu, smalcināšanu, kondicionēšanu, atkārtotu iesaiņošanu, atdalīšanu vai sajaukšanu), pirms izmanto kādu no kodam un apakškodam R1, R2, R3, R3A, R3B, R3C, R4, R5,

¹¹ Ministru kabineta noteikumi Nr.319 Rīgā 2011.gada 26.aprīlī (prot. Nr.27 18.§) Noteikumi par atkritumu reģenerācijas un apglabāšanas veidiem

Normatīvais akts	Regulējums	Piezīmes
		R6, R7, R8, R9, R10 vai R11 atbilstošajiem atkritumu reģenerācijas veidiem.
AAL P1. P14.	ATKRITUMU PĀRSTRĀDE — atkritumu reģenerācijas darbība, kurā atkritumu materiālus pārstrādā produktos, materiālos vai vielās atbilstoši to sākotnējam vai citam izmantošanas veidam, ietverot organisko materiālu pārstrādi un izņemot atkritumos esošās enerģijas reģenerāciju un tādu materiālu izgatavošanu, kuri tiks izmantoti par kurināmo vai izrakto tilpju aizbēršanai;	Skatīt kopā ar MKN 319 P5. NEORGANISKO BŪVNICĪBAS ATKRITUMU PĀRSTRĀDE Kā kodam R5 atbilstošu atkritumu reģenerācijas veidu klasificē: 5.1. citu neorganisko materiālu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai; 5.2. neorganisko būvniecības materiālu pārstrādi; 5.3. neorganisku materiālu reģenerāciju, aizberot izraktas tilpes; 5.4. augsnes attīrīšanu, kuras rezultātā augsne tiek reģenerēta. Skatīt kopā ar BL P10 . ¹² Būvizstrādājumus atļauts piedāvāt Latvijas tirgū, kā arī stacionāri iebūvēt būvēs, ja tie ir derīgi paredzētajam izmantojumam, nodrošina būvei izvirzīto būtisko prasību izpildi un atbilst būvniecību regulējošu normatīvo aktu prasībām. Būvizstrādājumu regulējums: Ministru kabineta noteikumi Nr.156 (Rīgā 2014.gada 25.martā (prot. Nr.18 2.§)) Būvizstrādājumu tirgus uzraudzības kārtība
AAL P1. P14.	ATKRITUMU SAGATAVOŠANA ATKĀRTOTAI IZMANTOŠANAI — atkritumu reģenerācijas darbība, kurā par atkritumiem kļuvušu produktu vai tā sastāvdaļas pārbauda, tīra vai labo, lai varētu atkārtoti lietot bez turpmākas priekšapstrādes;	
AAL P1. P14.	ATKĀRTOTA IZMANTOŠANA — jebkura darbība, kuras rezultātā produktus vai to sastāvdaļas, kas nav atkritumi, izmanto vēlreiz tādām pašām nolūkam, kādam tie bija paredzēti;	
MKN 302 P6.	BEIGU STATUSS Vielu vai priekšmetu neklasificē kā atkritumus, ja ir pabeigta vielas vai priekšmeta reģenerācija (arī pārstrāde) un tie vienlaikus atbilst šādiem kritērijiem: 6.1. vielu	

¹² Būvniecības likums. Spēkā no: 01.10.2014.Latvijas Vēstnesis, 146, 30.07.2013.

Normatīvais akts	Regulējums	Piezīmes
	vai priekšmetu paredzēts izmantot noteiktam nolūkam; 6.2. pastāv tirgus vai pieprasījums pēc šādas vielas vai priekšmeta; 6.3. viela vai priekšmets atbilst normatīvajos aktos noteiktajām tehniskajām prasībām šādas vielas vai priekšmeta turpmākai izmantošanai un prasībām attiecīgajai vielai vai priekšmetam; 6.4. vielas vai priekšmeta izmantošana nerada negatīvu ietekmi uz vidi un cilvēku veselību.	
<p>SECINĀJUMI "II" - <i>Atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas darbību hierarhijai prioritāri veicamās darbības ir 1)atkārtota izmantošana, 2)atkritumu pārstrāde 3)atkritumu reģenerācijai. Lai veiktu šīs darbības obligāts priekšnosacījums ir AAL P20. P7¹ prasību izpilde. Neatkarīgi no būvdarbu vai demontāžas darbu vietas, apjoma u.c. faktoriem būvniecības darbu veicējam (sadarbībā ar atkritumu apsaimniekotāju) objektā ir jānodrošina BBNA dalītā vākšana vismaz 1)koksnei, 2)minerālus saturošām frakcijām (betons, ķieģeļi, flīzes un keramika, akmeņi), 3)metālam, 4)stiklam, 5)plastmasai un 6)apmetumam. Vērtējot no atļauju nepieciešamības viedokļa - bez AAA¹³ drīkst veikt tikai sekojošas darbības – 1)atkārtota izmantošana; 2)dalītā vākšana; 3)uzglabāšana līdz 3 mēnešiem (rašanās vietās daudzumos, kas nerada kaitējumu videi vai draudus cilvēku veselībai). Sagatavošana reģenerācijai, reģenerācija un / vai pārstrāde veic tikai juridiskas personas, kas ir saņēmušas atbilstošu AAA vai atļauju "A", "B" kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai, šis nosacījums ir spēkā neatkarīgi no darbību veikšanas vietas – atkritumu rašanās vieta vai īpaši ierīkota atkritumu pārstrādes / reģenerācijas vieta. Īstenotā prakse, kad izmantojot reģenerācijas darbību klasifikācijas kodu R5 neapstrādāti būvniecības atkritumi tiek izmantoti tilpju aizbēršanai ir nelikumīga – pirms šādas reģenerācijas darbības obligāti ir jāveic sagatavošana reģenerācijai (R12). Attiecībā uz atkritumu beigu statusu – tā kā šobrīd LV nav izstrādāti un stājušies spēkā normatīvie akti, kas regulē BBNA atkritumu statusa izbeigšanu, lai iegūtu atkritumu beigu statusu, katrs pārstrādes process tiek vērtēts un akceptēts individuāli.</i></p>		
"III" Atbildība / tiesības veikt BBNA apsaimniekošanu		
AAL P1. P7.	ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA — atkritumu savākšana, šķirošana, uzglabāšana, pārvadāšana, reģenerācija un apglabāšana (tai skaitā sadedzināšana sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtās bez enerģijas atgūšanas), šo darbību pārraudzība, atkritumu apglabāšanas vietu uzturēšana pēc to slēgšanas, kā arī atkritumu tirdzniecība un starpniecība atkritumu apsaimniekošanā;	
AAL P12. P1.	ATĻAUJAS Atkritumu apsaimniekotājs pirms attiecīgo darbību veikšanas saņem Valsts vides dienesta atļauju atkritumu: 1) savākšanai; 2) pārvadāšanai; 3) pārkraušanai; 4) šķirošanai; 5) uzglabāšanai; 6) slēgtas vai rekultivētas atkritumu izgāztuves atrakšanai un atkritumu pāršķirošanai.	
AAL P12. P6.	ATĻAUJAS – IZŅĒMUMI - Šā panta pirmajā daļā minētās atļaujas nav nepieciešamas: (2) atkritumu radītājam vai valdītājam tā valdījumā	

¹³ Saīsinājums – Atkritumu apsaimniekošanas atļauja

Normatīvais akts	Regulējums	Piezīmes
	esošo atkritumu savākšanai un īslaicīgai uzglabāšanai pirms šo atkritumu nodošanas atkritumu apsaimniekotājam.	
AAL P17. P1.	PIENĀKUMI - Bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu sākotnējais radītājs vai valdītājs: 1) atdala bīstamos atkritumus vai ražošanas atkritumus no citu veidu atkritumiem; 2) uzglabā bīstamos atkritumus vai ražošanas atkritumus tā, lai tie neapdraudētu vidi, cilvēku dzīvību un veselību, kā arī personu mantu; 3) nogādā bīstamos atkritumus vai ražošanas atkritumus speciāli aprīkotās bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu savākšanas vietās vai slēdz līgumu ar attiecīgo atkritumu apsaimniekotāju par bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu apsaimniekošanu; 4) sedz bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu apsaimniekošanas izmaksas.	Skatīt kopā ar definīciju ATKRITUMU RADĪTĀJS — AAL P1. P6. ATKRITUMU RADĪTĀJS - ikviena fiziskā vai juridiskā persona, kuras darbība rada atkritumus (sākotnējais atkritumu radītājs) vai kura veic atkritumu priekšapstrādi, sajaukšanu vai citas darbības, kā rezultātā mainās atkritumu sastāvs vai īpašības AAL P1. P5. ATKRITUMU VALDĪTĀJS — ikviena fiziskā vai juridiskā persona, kura atbilst vismaz vienam no šādiem nosacījumiem: a) ir atkritumu radītāja, b) ir fiziskā vai juridiskā persona, kuras faktiskajā varā atrodas atkritumi;
AAL P20. P1.	ATKRITUMU RADĪTĀJA / VALDĪTĀJA TIESĪBAS Atkritumu sākotnējais radītājs vai valdītājs var: (1) pats veikt radīto vai valdījumā esošo atkritumu reģenerāciju vai apglabāšanu, ja ir saņēmis attiecīgu atļauju A vai B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu; (2) nodrošināt, ka radīto vai valdījumā esošo atkritumu reģenerāciju vai apglabāšanu veic atkritumu apsaimniekotājs, kurš ir saņēmis attiecīgu atļauju A vai B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu;	
AAL P20. P7.	Būvdarbu veicēji, kuru saimnieciskās darbības rezultātā rodas būvniecības atkritumi, kas nav bīstami, un atkritumu apsaimniekotāji, kuri sagatavo būvniecības atkritumus atkārtotai izmantošanai, veic to pārstrādi vai materiālu reģenerāciju, tai skaitā izmanto izrakto tilpju aizpildīšanai, Ministru kabineta noteiktajā apjomā un termiņā nodrošina Ministru kabineta noteikumos noteikto būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi vai materiālu reģenerāciju, tai skaitā izmantošanu izrakto tilpju aizpildīšanai	Skatīt kopā ar AAL (7¹) Šā panta septītajā daļā minētais būvdarbu veicējs un būvniecības atkritumu apsaimniekotājs, ar kuru būvdarbu veicējs ir noslēdzis līgumu par būvdarbos vai būvju nojaukšanas procesā radušos atkritumu apsaimniekošanu, nodrošina: 1) bīstamo vielu atdalīšanu no būvniecības atkritumiem un to apsaimniekošanu videi un

Normatīvais akts	Regulējums	Piezīmes
		<p>cilvēku dzīvībai un veselībai drošā veidā;</p> <p>2) atkārtoti izmantojamu un pārstrādājamu materiālu atdalīšanu no būvniecības atkritumiem, lai atvieglotu būvniecības atkritumu atkārtotu izmantošanu un augstas kvalitātes pārstrādi;</p> <p>3) būvdarbos un būvju nojaukšanas procesā radušos atkritumu šķirošanas sistēmu vismaz koksnei, minerālus saturošām frakcijām (betons, ķieģeļi, flīzes un keramika, akmeņi), metālam, stiklam, plastmasai un apmetumam.</p>
<p>SECINĀJUMI "III" – atbilstoši normatīvajam regulējumam, par atkritumu apsaimniekošanu, ievērojot visas sasītošo normatīvo aktu prasības ir atbildīgs atkritumu radītājs/valdītājs, šis princips attiecās arī uz BBNA apsaimniekošanu – par BBNA apsaimniekošanu ir atbildīgs būvdarbu / demontāžas darbu veicējs (nevis pasūtītājs, zemes/būves īpašnieks u.c.). Lai veiktu jebkuru no atkritumu apsaimniekošanas darbībām 1)atkritumu savākšana, 2)šķirošana, 3)uzglabāšana, 4)pārvadāšana, 4)reģenerācija un 5)apglabāšana darbību veicējam ir jāsaņem AAA vai atbilstoša atļauju A vai B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai. Izņēmums – AAA nav nepieciešama atkritumu radītājam vai valdītājam tā valdījumā esošo atkritumu savākšanai un īslaicīgai uzglabāšanai pirms šo atkritumu nodošanas atkritumu apsaimniekotājam.</p>		
<p>"IV" MBBNA¹⁴ apsaimniekošanas tiesības</p>		
<p>AAL P18. P1.</p>	<p>ATKRITUMU APSAIMNIEKOTĀJS, KAS IR TIESĪGS VEIKT MBBNA APSAIMNIEKOŠANU - Pašvaldība publisko iepirkumu vai publisko un privāto partnerību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izvēlas atkritumu apsaimniekotāju, kurš veiks sadzīves atkritumu un māsaimniecībās radīto būvniecības atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, šķirošanu un uzglabāšanu attiecīgajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonā, par piedāvājuma izvēles kritēriju nosakot saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu.</p>	
<p>AAL P16. P1.</p>	<p>MBBNA RADĪTĀJA PIENĀKUMI - Sadzīves atkritumu sākotnējais radītājs vai valdītājs piedalās pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanā, tai skaitā atkritumu dalītajā savākšanā, ievērojot normatīvos aktus par atkritumu apsaimniekošanu (arī pašvaldības izdotos</p>	

¹⁴ Saīsinājums – Māsaimniecībās radītie būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi

Normatīvais akts	Regulējums	Piezīmes
	saistošos noteikumus) un noslēdzot līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu un pārvadāšanu ar atkritumu apsaimniekotāju, kurš ir noslēdzis attiecīgu līgumu ar pašvaldību atbilstoši šā likuma 18. pantam.	
SECINĀJUMI "IV" – MBBNA apsaimniekošanas (savākšanas/izvešanas) tiesības ir tikai pašvaldības normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izvēlētajam atkritumu apsaimniekošanas komersantam. Situācijās, kad MBBNA radītājs izvēlas atkritumu apsaimniekotāju – pakalpojumu sniedzēju no tirgū esošā piedāvājuma ir pretrunā ar normatīvo aktu prasībām.		
"V" BBNA PĀRVADĀJUMI/UZSKAITE		
AAL P12. P1.	ATĻAUJAS Atkritumu apsaimniekotājs pirms attiecīgo darbību veikšanas saņem Valsts vides dienesta atļauju atkritumu: 1) savākšanai; 2) pārvadāšanai; 3) pārkraušanai; 4) šķirošanai; 5) uzglabāšanai; 6) slēgtas vai rekultivētas atkritumu izgāztuves atrakšanai un atkritumu pāršķirošanai.	
AAL P23. P4	UZSKAITE - Sadzīves, ražošanas, būvniecības vai bīstamo atkritumu valdītājs vai atkritumu apsaimniekotājs, kas veic atkritumu pārvadājumus valsts teritorijā uz to pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas vietām, atkritumu pārvadājumu uzskaites valsts informācijas sistēmā paziņo par plānoto pārvadājumu, pārvadājamo atkritumu veidu un apjomu, izņemot gadījumus, kad atkritumu pārvadājumus veic to turpmākai pāršķirošanai, kas neietver sagatavošanu reģenerācijas vai apglabāšanas darbībai	
MKN 113 P2.4.	PĀRVADĀJUMI – Noteikumi neattiecas uz: sākotnējo atkritumu radītāju – juridisku personu, kura nav atkritumu apsaimniekošanas komersants, bet kurai ir rakstveida līgums vai cits dokuments, kas apliecina tiesības nogādāt atkritumus uz attiecīgajām atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām un kura tās radītos atkritumus pārvadā uz minētajām iekārtām;	
MKN 113 P23	UZSKAITE - Ja atkritumu sākotnējais radītājs – juridiska persona, kura nav atkritumu apsaimniekošanas komersants, – nogādā tās radītos sadzīves, ražošanas, būvniecības vai bīstamos atkritumus uz atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām, pavadzīmi sistēmā uzsāk pildīt un aizpilda šo noteikumu 12.2. apakšpunktā minētais sistēmas lietotājs triju darbdienu laikā pēc atkritumu pārvadājuma saņemšanas attiecīgajās	MKN 113 12.2. sadzīves, ražošanas, būvniecības vai bīstamo atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas darbību veicējs (turpmāk – iekārtu operators);

Normatīvais akts	Regulējums	Piezīmes
	atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtās.	
MKN 113 P24.2	UZSKAITE - 24.2. ja šo noteikumu 12.1. apakšpunktā norādītais sistēmas lietotājs nogādā uz atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām būvniecības atkritumus no būvniecības darba vietas, kurai ir būvniecības informācijas sistēmā reģistrēta būvniecības lieta. Šo noteikumu 12.1. apakšpunktā minētais sistēmas lietotājs triju darbdienu laikā pēc pavadzīmes aizpildes uzsākšanas sistēmā sniedz pavadzīmes 1., 2., 2.2. un 3. sadaļā minēto informāciju.	MKN 113 P12.1. sadzīves, ražošanas, būvniecības vai bīstamo atkritumu valdītājs, kurš ir saņēmis atļauju atkritumu apsaimniekošanai un kuram ir nepieciešams veikt atkritumu pārvadājumus;
SECINĀJUMI "V" – BBNA pārvadāšanu, ievērojot noteiktās uzskaites un reģistrācijas procedūras, veic tikai personas, kas ir saņēmušas atbilstošas atkritumu pārvadāšanas atļaujas. BBNA no rašanās vietas atļauts izvest tikai uz atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām. Attiecībā uz pārvadājumiem ir noteikts izņēmums – juridiska persona, ja tā nav atkritumu apsaimniekošanas komersants, bet ir atkritumu sākotnējais radītājs, pie nosacījuma, ja šai personai ir rakstveida dokuments ar pārstrādes / reģenerācijas / apglabāšanas iekārtām drīkst nogādāt savus radītos BBNA attiecīgajās iekārtās.		
"VI" BBNA uzglabāšanas, reģenerācijas, pārstrādes vietas		
AAL P17. P3.	BBNA PIENĒMŠANAS VIETAS - Bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu sākotnējais radītājs vai valdītājs: nogādā bīstamos atkritumus vai ražošanas atkritumus speciāli aprīkotās bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu savākšanas vietās vai slēdz līgumu ar attiecīgo atkritumu apsaimniekotāju par bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu apsaimniekošanu;	
MKN 788 P7.¹⁵	BŪVNICĪBAS ATKRITUMU LAUKUMS - Būvniecības atkritumu laukums ir speciāli aprīkota iežogota vieta tādu būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumu savākšanai un īslaicīgai uzglabāšanai, kuri nav uzskatāmi par bīstamajiem atkritumiem atbilstoši normatīvajiem aktiem par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kas padara atkritumus bīstamus, un uz kuriem attiecas normatīvie akti par būvniecībā radušos atkritumu un to pārvadājumu uzskaites kārtību.	
MKN 788 P7.	PRASĪBAS BBNA LAUKUMAM Būvniecības atkritumu savākšanas laukumā nodrošina: ūdensnecaurlaidīgu laukuma virsmas segumu; "..." ^{22.4.} svarus būvniecības atkritumu	

¹⁵ Ministru kabineta noteikumi Nr. 788 Rīgā 2016. gada 13. decembrī (prot. Nr. 68 28. §) Noteikumi par atkritumu savākšanas un šķirošanas vietām

Normatīvais akts	Regulējums	Piezīmes
	savākšanas laukumā ievesto un izvesto atkritumu masas noteikšanai;	
MKN 788 P7.	UZGLABĀŠANAS LAIKS MKN 788 10. Maksimāli pieļaujama atkritumu uzglabāšanas laiks atkritumu savākšanas un šķirošanas vietās: būvniecības atkritumu laukumā un metāllūžņu noliktavā atkritumus uzglabā atbilstoši izsniegtajā atļaujā norādītajiem termiņiem un apjomiem, bet ne ilgāk kā trīs mēnešus pēc to ieviešanas attiecīgajā atkritumu savākšanas un šķirošanas vietā.	
<p>SECINĀJUMI "IV" – BBNA drīkst nogādāta tikai pārstrādes / reģenerācijas / apglabāšanas vietās, t.i. atkritumu apsaimniekošanas objektos, kuriem, saskaņā ar izsniegtajām atļaujām piesārņojošu darbību veikšanai, ir atļauta attiecīgā BBNA pieņemšana. BBNA pagaidu uzglabāšana pirms reģenerācijas vai apglabāšanas, ārpus rašanās vietas, ir atļauta tikai īpaši ierīkotos būvniecības atkritumu laukumos. BBNA uzglabāšana pagaidu novietnēs ārpus būvobjekta, ja šīs novietnes neatbilst MKN 788 noteiktajām prasībām būvniecības atkritumu laukumam nav atļauta.</p>		